

No. 20 Subat 1967

Dünya (İstanbul)

BEETHOVEN

San'at
dünyasından
fıkralar

Beethoven'in 8. senfonisi

San'at dünyası bazı büyük eserlerin yaratılışını ufak günlük olaylara, tesadüflere bazan bir konuşmadaki bir iki kelimeye borçludur. Beethoven'in 8. senfonisinin bir bölümü de bunlardan biridir.

Büyük besteci 8. senfonisi üzerinde çalışırken bir akşam çok sevdiği bir arkadaşının İngiltere'ye gidişi dolayısıyla yapılan bir yemekli toplantıya gider. Bu çok sevdiği arkadaşı, «Metronom» adlı müzikte tempo-ları dakik bir şekilde belirtmeğe yarayan aletin mucidi Johann Nepomuk Maelzl'dir. Neşe içinde yemek yer; biraz içki alınır; Beethoven yemekten sonra henüz bir iki dakika içinde saat gibi muntazam vuruşlu bir tempoda söylenecek ufak bir kanon yazar. Arkadaşları bu kanonu tekrarlayarak hemen bütün geceyi şarkılar içinde geçirirler. Sonra herkes evlere dağılır ve tabii Beethoven de..

... Besteci evine dönünce zaten 8. senfoni üzerinde devamlı meşgul olan aklına bu kanondan faydalanmak gelir. Hemen masasına oturur ve senfoninin 2. ncı bölümünü bu kanonla başlatır. Böylece ortaya hem nefis bir şaheser çıkar hem de Maelzl ve metronomu 8. senfoninin II. bölümünde ebedileşirler.

— II —

Filadelfiya şehrinde açılacak olan bir fuar için Richard Wagnerden bir marş bestelemesi rica edilir. Besteci o zamanın parasıyla 5000 dolarlık bir çekle karşı karşıyadır. Filhakika «Filadelfiya Marşı» adıyla anılan bu marşı besteler.

Aradan yıllar geçer. Birgün ünlü İtalyan besteci ve piyano virtüözü Buonamici, Wagner'e sorar:

«Eserleriniz arasında sizce en büyüğü hangisidir?»

Wagner:

«Tabii ki Filadelfiya Marşı» diye cevap verir ve ilâve eder:

«Zira hiçbir eserimden bu marştan kazandığım kadar para kazanamadım.»